Publicat a *Ajuntament de Granollers* (https://www.granollers.cat)

Any 2008. Màrius Serra

Capítol I: L'avantmatx

Fer de relator d'una festa té el seu què. Mires més i beus menys. Escoltes les converses amb impunitat moral, anotes detalls que altrament oblidaries i prens consciència de la diversió aliena. Aquest cop he vingut a Granollers com a observador internacional de la festassa dels Blancs i els Blaus. Arribar-hi just quan els firaires comencen a recollir les parades del mercat em permet adonar-me de la polivalència d'aquests carrers. Dinem a l'Europa per començar bé. El programa d'actes és tan inabastable com la carta de can Parellada, de manera que també caldrà triar, assaborir i pair bé.

De seguida m'adono que la Festa té els seus secrets. El més ben guardat és la identitat dels components del jurat que valorarà les propostes blanques i blaves. Cadascuna d'aquestes persones és com un inspector de la guia Michelin. Què dic, un inspector! Són com els audímetres que determinen quins canals de tele són els més vistos. Tots sabem que existeixen però no coneixem ningú que admeti tenir-lo instal·lat a casa. Ara que escric això, de matinada, estic convençut que en aquesta primera jornada ja he parlat, pel cap baix, amb tres jutges, però ni ells ni jo no en direm ni piu. Oi que no?

En canvi, de camí cap a la Porxada per començar a exercir de relator en la cerimònia del pregó, topo amb un munt d'amics, coneguts i saludats. El fotògraf Ribó avui és només graf, perquè acaba d'arribar de vacances sense ni una foto al sarró. La plaça bull. L'speaker Callau rima amb allau i els seus comentaris engrescadors omplen les esperes. Cada cop que prova de mesurar les forces de les colles la Porxada és envaïda per una blavada que tot seguit es blanqueja. Els altaveus no són Blaupunkt ni la noia dels Blancs que tinc al costat no duu mitjons Punto Blanco. Els balls del bestiari festiu donen pas al pilar caminat dels Xics. La noia sense mitjons ho té clar: "cada any ho fan, però sempre em fa patir". És ben bé com l'encesa de la torxa olímpica que es marcà l'arquer Rebollo. Se'ns comunica que l'enxaneta alçada a pes es diu Aroa, però és amb la segona castellera hissada que patim.

Dues noies Blanques valoren la bellesa natural d'alguns sagals Blavosos. "Mira-te'l fixament, a veure si es tomba". Una granollerina respon les preguntes d'una amiga forastera. Quan entren els gegants dels dos rajolers li demana: "¿Y estos son gays?" Davant meu, un barbut morè ressegueix el laberint puntejat de les butxaques posteriors dels texans de la seva xicota. Li toca el cul, vaja. La improvisació fa la festa. La cap de grallers dels Xics fa un gest circular per indicar que cal recomençar la roda. El rellotge va a l'hora i el pregoner fa veure que no ve. L'allau Callau allargassa l'espera, però ningú no sembla alarmat. Finalment apareix en Pep Salsetes, disfressat d'Einstein, esmenta el doctor Franz de Copenhague i perora en danès del Vallès abans de reivindicar la torradura del cacauet. Fa una estona, quan encara anava d'incògnit, m'ha ensenyat una iogurtera amb termòmetre i ha recordat un viatge gastronòmic amb l'aviram viu al sostre del cotxe. "No ens calia portar nevera per tenir fresca

la carn”, em diu. Einstein no ho hauria expressat pas millor.

El meu paper d’observador internacional exigeix una certa neutralitat cromàtica. Per això porto camisa de quadrets blaus sobre fons blanc, o viceversa. Però no puc evitar tenir els cabells blancs ni molts amics Blaus. L’enhorabona al porter Barrufet pel seu bronze olímpic, però no anava pas per ell. Resulta que el Miquel Riera, company de l’època universitària, blaveja per tots quatre cantons. Sempre és una gran alegria saludar-lo, però avui descobreixo un petit detall inquietant. Ell, de la meva quinta, pertany als fòssils! Som carn de paleontòleg, vaja. De manera que decideixo apuntar-me a la master class que imparteixen les Guapes Blanques, però a última hora m’envesteix un toro embolat i m’ho repenso.

La nit avança més polivalent que un mosso d’esquadra. Al parc de Torras Villà em sedueix l’estranya història dels lladres del temps festiu que proposen els Mesclat de Blaus. Un espectacle de primera que adapta la famosa història de Momo amb una versió molt ben plantada, músics, declamadors, actors muts i no, vestuari excel·lent i una escenografia superba que rematen amb un esclat d’energia. No se m’acut cap maldat per aigualir la història de la Cian, més enllà del Totus Blaus! Totus? D’on ho devien treure?

A hores d’ara, terrible expressió quan escrius a les tres tocades de la matinada, ja sé que la Guimbada estableix que Granollers no pensa en l’endemà. Però jo ara ja començo a pensar-hi. De manera que abandono el relat, per avui, amb un parell d’enigmàrius de nivell bàsic i un de més difícil. Els fàcils, per anar-s’hi entrenant:
El color dels cops, de 4 lletres.
El color del que fa punteria, de 5 lletres.
I el difícil: Transforma la mare en sogra, de 8 lletres.

Si demà em veuen per aquí o per allà, encara que estigui una mica demacrat, no se n’estiguin i demostrin-me que els han endevinat. Continuarà.

Capítol II: Correaigua? Saltaigua, botaigua, dansaigua!

Ahir, en abandonar el relat, els deixava amb un parell d’enigmàrius de nivell bàsic i un de més difícil. Els fàcils els ha endevinat tot Granollers: “el color dels cops, de 4 lletres”, és el BLAU, perquè si et claven un mastegot et surt un blau, i “el color del que fa punteria, de 5”, és el BLANC, perquè fer blanc implica disparar amb encert. En canvi, el tercer enigmàrius ha estat realment enigmàtic. Qui “transforma la mare en sogra, de 8 lletres”? M’han dit de tot. Que si la núvia, que si el casament, que si el nom del porc... La resposta era POLÍTICA, perquè de tothom és sabut que la sogra és la “mare política”. O no? La política, a Granollers, ha aconseguit un fet insòlit: no hi ha guerra de banderes a la Festa Major. La Casa Gran només en llueix dues, i no són pas les antagòniques que contraposen l’estel a l’estanc, sinó la Blava i la Blanca. Pax granollerina, doncs.

Començo la segona jornada a la Porxada, entre futbolinistes. El sistema del campionat és àgil i la població hormonalment més alterada de la vila fa cua amb una paciència insòlita. Desenes d’adolescents amants de l’acupuntura del pírcing demostren el seu joc de canell. Pocs deuen saber que aquestes taules amb ninots les va inventar ara fa setanta anys el poeta gallec Alejandro Finisterre mentre es recuperava prop de Montserrat de les ferides de la guerra civil. Finisterre, que en realitat es deia Alexandre Campos i era íntim de León Felipe,

va morir tot just l'any passat, però el seu invent continua oferint èpics enfrontaments esportius. Els quatre futbolins de la Porxada reprodueixen partits Barça-Madrid. Em sembla detectar que molts Blancs eviten jugar amb els colors del Reial Madrid, però el responsable (Blau) de l'activitat m'ho desmenteix: el camp se sorteja abans de cada matx.

L'arrossada popular és digna d'un conte d'Alvaro Cunqueiro, un altre gallec fantasiós. El parc de Torras Villà és un exemple espectacular d'aprofitament d'ombres. Rere qualsevol massa de vegetació pot aparèixer una taula, unes cadires guardades amb zel per una iaia des de mig matí, mocadors, tovalles, tovalloles. La perícia del mestre Rovira i la vèrbola del parlamentari Callau fan feliços tres milers de comensals, entre els quals el doble de Sean Connery i l'estupefacte representant canadenc del patrocinador. Tod, fill de Toronto, es pensava haver vist de tot, però no havia vist mai un circ de tres pistes ocupades per grans d'arròs i exèrcits de crustacis, ni tampoc cap festa com la de Granollers. La meva feina de relator em permet constatar que, a les paelles gegantines, els cullerots de fusta són rems.

La representació internacional es completa amb el mestre bacallaner islandès Runar Magnunson, jurat del concurs de peix blau i bacallà que els fòssils organitzen a la plaça de les Olles. Parlem del món àrtic i del seu paisà Gudjohnsen, que es diu Eidur però també es podria dir Pepamaca. Li demano si al seu país també fan estirades de corda i em diu que no perquè podrien caure al mar. Deu ser el típic humor islandès. L'hospitalitat de l'Esteve i la Berta em permet comprovar des del seu balcó que els dos extrems de la corda granollerina no van a petar al mar. Passo dues hores fascinat per la simple expectativa d'uns segons de tensió màxima. (Aquesta última frase no té cap relació amb el sexe). Les dues estirades dels adults són apoteòsiques. Se m'acut cronometrar la segona tibada, que certifica el setè triomf Blanc consecutiu, i només dura 19'64". Com és que els tibadors no estableixen una taula de rècords?

Costa d'entendre l'atractiu d'una activitat tan trivial com estirar una corda, ni que tingui cent metres, però només cal viure-ho per sentir-ne la grandesa. Hi ha detalls sublims que ho corroboren. La corda grossa passant al centre del carrer per damunt de tants caps, els crits compassats dels tibadors, banderes com la dels Hooliblancs, la dotzena d'armaris blindats que cada colla posa a primera línia... Enmig del merder, veig com una noia amb ulleres es disposa a tibar abraçada a un gosset degudament guarnit amb la cinta blava. Al capdavall, els tatuatges de Pedro el Gran acaben dalt del vaixell dels corsaris mentre sona la música correaquàtica que el mestre Ventura va compondre.

El correaigua és extraordinari. Demà mateix (avui per al lector, com solíem escriure abans d'Internet) buscaré roba que em permeti submergir-m'hi i competir al concurs de miss samarreta mullada. La música és molt enganxadissa i la Porxada sembla Woodstock, però trobo que la cosa no fa per al nom que li doneu. Suposo que correaigua va néixer per analogia dels correfocs, igual com el Correllengua. Però aquí no corre pas ningú, més enllà de l'aigua (corrent). Aquí la gent salta, bota, balla. Per què no dir-ne Saltaigua, doncs? O Botaigua, que sona a botafumeiro, o Dansaigua?

Acabo, també avui, amb un enigmàrius granollerí:
En té molta la Festa Major de Granollers, de 5 lletres.
S'admeten especulacions. La solució, demà (per al lector).

Capítol III: Tic xop

L'enigmàrius amb què acabava el relat d'ahir era obert: "En té molta la Festa Major de Granollers". Hi encaixaven diverses paraules de 5 lletres, com ara FORÇA, COLOR o CANYA, però la resposta genuïnament granollerina era CORDA. L'actual Festa té 25 anys d'història, però no cal ser cap Sherlock Holmes per deduir que encara li queda moltíssima CORDA. Aquest relator, en canvi, comença a anar un pèl just. La Festa és inabastable i només faltava mossèn Youtube per acabar-la d'eixamplar. És així com recupero els capítols del Culebrot amb què els Blancs han il·lustrat aquest quart de segle festiu. Una barreja de les Teresines i del guaita-què-fan-ara que deu haver fet les delícies dels més implicats. Com a observador internacional la titllaria de producció I: I d'impagable (sobretot les Guapes), I d'irreconeixible (sobretot en Martí, el cap de colla Blanc, sense barba), I d'interessant (pel guió ple d'implícits però sense deixar pas fora el foraster), I d'inacabable (com la memòria dels dos primers caps de colla, que són la Pera) i finalment I d'im-pressionant. De l'striptease no en puc dir pas res, perquè no surt a la xarxa. És clar que hom té amics que posseeixen tota mena de material classificat, oi Esteve?

De bon matí passo per la tómbola solidària de la plaça dels Cabrits. El nom no m'intimida, però els premis que em toquen sí: un kit Nenuco, un paquet d'Elena (La Elección Acertada) i una gorra frígia del Barça. Avís d'intendència: si avui diumenge, a les 21 hores, la bicicleta toca als números 142 o 009, que l'afegeixin a les de l'Ambicia't. Tic desbordat. Tothom m'explica coses que m'he perdut. De matinada, pels volts de les quatre, un escamot dels Blautasuna va posar un escut blau al balcó de l'Ajuntament. Tic pertot. El llançament de rajoles sembla la pretemporada futbolística: un ball de fitxatges. Els geganters mallorquins llancen pels Blancs amb gran energia, un guiri rossenc provinent de Londres llança la rajola pels Blaus a 20,25 metres amb un estil Fosbury, i només un campió granollerí el supera (21,55) amb estil parabòlic. Per la banda Blanca, els cracs que ajuden a consolidar l'enèsim triomf de la colla provenen d'Òrrius. Han estat els primers d'arribar i practiquen un estil ventilador espectacular. Els meus dos llançadors preferits, però, no són els que més allarguen: em quedo amb un rastes que gairebé no es pot calçar el casc i amb una Blava molt energètica.

A mitja tarda, la passada de rajoles és una serp taronja de maons que travessa un mar de mans enguantades. Baixo a veure com el gran jutge principal, l'autoritat innegable del qual ha estat forjada en l'arbitratge de bàsquet, fa el recompte. Constato que es practica la tecnologia digital. És a dir, s'apliquen els dits a les rajoles degudament alineades damunt un pas de zebra blanc-i-blau. La passada de rajoles també blanqueja, tant entre els xics com entre els grans. Si en l'estirada de corda el ritme demanava múscul, ara el ritme també és cabdal, però més aviat demana tendó. Més d'un i de dos passadors deuen patir de tendinitis. La medicina esportiva ha tipificat el colze de tennista, ¿per què no el canell de passador de rajoles?

Al relat d'ahir vaig prometre que em submergiria en el correaigua (Saltaigua, Botaigua, Dansaigua) i ho he fet. Tic xop i fascinat. He sentit l'aigua al cos envoltat de cossos que flairàvem un tuf indescriptible que ens pujava de terra. He xipollejat en l'aiguamoll de la Porxada, a l'espera de més ruixades arrauxades, amb les mans enlaire davant la mànega. He botat prop dels músics, a tocar d'aquella bandera noruega i de la nina inflable que tanta aigua han atret. Si la Dharma és el foc, en Ventura és l'aigua. Abans de mullar-me de cap a peus,

he gaudit del ball del Drac tricèfal, símbol de la incandescència, i encara una mica abans he assistit per casualitat a una sessió d'escalfament muscular dels seus portadors: rotació d'espatlles i coll, estiraments, flexions de cames i molta conya marinera. Després del correaigua m'he assecat a Can Gorina, a la plaça de les Olles, gràcies a l'hospitalitat ribonucleica, i he vist com molts joves de les cases més cèntriques en conviden d'altres a despullar-se i revestir-se a ca seu. Alabada sia la comunió dels cossos.

A la nit, el tapeo dels fòssils em captiva. Posats a fer una travessa, és sensacional que aquesta colla de ganàpies prescindeixi del desert i triï la transgressió. La seva especialitat és transformar qualsevol espai (el Viena, el caixer automàtic de Caixa Manresa) en un escenari dels germans Marx. Una comunitat capaç de fer-li un Pedro Duque al seu alcalde és una comunitat sana, i viceversa.

Avui acabo amb tres enigmàrius de la Festa i un dubte:
La jugada futbolística més practicada a la Festa. (7 lletres)
L'instrument més llibresc que sona a la Festa. (6)
Quantitat d'oli que cal prendre per Festa Major. (6)

El dubte és lingüístic: Quina falta d'ortografia flagrant porta la Teresa Llobet a la seva samarreta de Blancs?

Capítol IV: I ara, qui em desenrajolarà?

La demostració empírica de la dita "tot s'acaba" és que fins i tot la Festa Major de Granollers s'acaba. Què hi farem! Abans de començar el relat de l'últim dia, revelo els tres enigmàrius d'ahir: "la jugada futbolística més practicada a la Festa" és la PASSADA (de rajoles, s'entén); "l'instrument més llibresc que sona a la Festa" és la GRALLA (salutacions, amics llibreters, tant de la Gralla com de can Carbó); i "la quantitat d'oli que cal prendre per Festa Major" és un RAJOLÍ. Finalment, la falta d'ortografia flagrant que la Teresa Llobet llueix a la seva samarreta blanca és una qüestió de bes (altes o baixes). Me la trobo a Can Jijonero, li miro el pitram i hi llegeixo LA VELLA. Oi que no et dius Llovet sinó Llobet? Doncs no emboliquis la Troca, Teresa, que la vellesa d'un quart de segle de Festa és bellesa, amb B de Bailo.

Començo el matí de diumenge a la Porxada, prop de les puntaires no puntuables. Tremolo amb la TRONADA i penso que potser donaria per inventar un altre enigmàrius festiu: "la roba antiga més sorollosa que ens posem per a la Festa, de 7 lletres". Després em quedo a plaça per veure en acció a Xics, Xiquets i Nens. Les jornades castelleres solen alentir els rellotges, però avui tot rutlla. Els Xics de Granollers em conviden a fer pinya i em poso en el rengle de mans del primer castell que descarreguen, un tres de set. La meva camisa de franges blanc-i-blaves és engolida per les dels Xics. Des d'aquesta inèdita perspectiva constato que la tensió muscular és màxima a l'hora de començar a descarregar. Després tot s'afluixa, començant per les galtes dels segons, que són els únics castellers que puc veure des de la pinya, ara ja per fi somrients. L'Enric, un dels segons, ha triomfat en aquesta Festa per qüestions capil·lars: duu les lletres X, I, C, S, afaitades al clatell. Mentre el veig serrar les dents penso que ha tingut una gran idea. Encara bo que no és dels Capgrossos de Mataró, perquè per més gros que hagués tingut el cap, mai no li hauria cabut el nom sencer de la colla. El jutge principal, ara en la seva reencarnació més chic, em presenta el cap de colla i el president. Com qui no vol la cosa, els faig saber que són la colla més matemàtica del món casteller. El motiu és una equació que es pot formar amb el seu nom simplement intercalant-hi un signe

igual. XICS? Doncs X=Ics. Exacte, no? Aquest prodigi d'exactitud matemàtica em recorda un dels primers enigmàrius que vaig emetre per la ràdio: "Idèntic a Jesucrist, de 6 lletres" (CLAVAT).

A quarts de dues veig un mossèn passejant per la Porxada amb clergyman i cara d'anar a fer un bon dinar. Deu venir de la missa que figura al programa de Festa Major. El més increïble d'aquesta Festa és que a les colles els surtin les misses. Potser, però, aquest és el secret de l'èxit. La il·lusió de la gent no té preu. Granollers demostra que l'autogestió és possible, ni que sigui en un àmbit acotat en l'espai i el temps. A l'hora de dinar practiquem un nou enigmàrius granollerí: "Com és una parada a l'Europa?, de 5 lletres". Naturalment, FONDA. L'Europa és plena de gom a gom, que és Festa Major, i aconseguim acabar tan bé com vam començar, amb un àpat de primera. Havent dinat, ja tot fa baixada, i em ve al cap aquell embarbussament mític: "El cel està enrajolat, qui el desenrajolarà? El desenrajolador que el desenrajoli bon desenrajolador serà". Perquè ara ve la cirereta d'aquesta Festa del quart de segle: el concurs de rajolers. Qui em desenrajolarà, a partir d'ara? Mai no tornaré a mirar rajoles, maons i cairons amb els mateixos ulls.

El Palau d'Esports és olímpicament ple. Els tatamis s'omplen de fang amb aspecte de xocolata. De nen, els Reis mai no en duien carbó, però més d'un orinal ple d'una llepolia escatològica m'havia caigut. Veient el fang que pasten en Galí i en Locubiche hi torno a pensar. L'animació és excepcional. Els ventalls blaus dels Locu-mia reben la resposta del Thriller blanc. Tothom sap que Michael Jackson frisa per ser blanc. Una desena de Blaus llueixen dígrafs: LO, CU, BI, CHE i !! Visito els vestidors i m'impressiona el grau de concentració de rajolers i jutges. En Callau ens regala amb una nova allau d'onades humanes. Vint-i-cinc. Són moments d'expectació màxima que coincideixen amb l'anunci de la victòria del Granollers a la Copa Pirineus. Els recomptes són conscienciosos. El gran jutge Xavier Solà accepta i descarta rajoles. Volta'l. Guanya Galí (sense maties).

Després, tot es precipita. La deliberació del jurat és una nova prova de participació ciutadana. El castell de focs és l'avantsala del final i el compte enrere del veredicte que escric apressadament a l'Atenea dóna pas a la victòria Blanca, celebrada pel cel de Granollers amb un ruixat que ens regala l'últim correaigua, patrocinat per mare Natura. El veritable protagonista de la Festa Major és un mot de quatre lletres: G de Granollers, E d'entusiasme, N de nombrosa i T de treball. Fins sempre, GENT!

// S'ha separat la Galeria d'imatges corresponent al uploader d'imatges propi del content type, // dels "nodes reference" als continguts de "Galeria d'imatges" pre-existents. ?> // Uploader d'imatges ?> // "Nodes reference" a les Galeries d'imatges ?>

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:https://www.granollers.cat/festamajor/any-2008-marius-serra#comment-0